

PROJECTE
DE CONVIVÈNCIA
FEDAC LLEIDA

2022-2023

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA - ESCOLA FEDAC LLEIDA

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. NORMATIVA i MARC LEGAL
3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ
4. MISSIÓ i OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA
 - 4.1. Missió
 - 4.2. Objectius generals
5. ASPECTES DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA
 - 5.1. Nivells d'actuació
 - 5.2. Àmbits d'actuació
6. OBJECTIUS ESPECÍFICS i INDICADORS
7. VALORS i ACTITUDS
 - 7.1. Coeducació
 - 7.2. Educació intercultural
 - 7.3. Educació per la Pau
 - 7.4. Educació socioemocional
 - 7.5. Educar en el respecte
 - 7.6. Educar en l'esforç i la responsabilitat
 - 7.7. Educar en la gestió positiva dels conflictes
 - 7.8. Inclusió
8. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES
 - 8.1. Absentisme
 - 8.2. Conflictes greus
 - 8.3. Gestió i resolució positiva dels conflictes
9. ORGANITZACIÓ DE CENTRES
 - 9.1. Acollida
 - 9.2. Comunicació
 - 9.3. Estructura i gestió de recursos
 - 9.4. Norma
 - 9.5. Participació
10. ANNEXOS

1. INTRODUCCIÓ

En un món cada cop més globalitzat, contradictòriament les societats es tornen més diverses i plurals. Sembla un contrasentit, però el cert és que a la vegada que la cultura i l'economia mundial s'unifiquen, les singularitats individuals s'accentuen i es torna més difícil encaixar.

I la situació a les escoles no és gaire diferent, per aquest motiu un dels grans reptes de l'escola del segle XXI és l'atenció a la diversitat, la inclusió i l'educació en valors que fomentin la convivència i el respecte. Els educadors i educadores que hi treballen han de ser capaços d'entendre aquesta diversitat, d'acceptar-la i de donar-hi una resposta educativa també diversa, que permeti a cadascun dels infants caminar cap al màxim desenvolupament de la seva personalitat.

El nostre alumnat és divers en molts sentits i un dels reptes de l'escola és precisament treure el major profit de la riquesa de la diversitat alhora que fomentem el respecte i millorem la convivència; objectius aquests fonamentals per aquest projecte.

El Projecte de convivència és l'instrument on es reflecteixen les accions que el centre docent desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

Amb aquest projecte, el nostre centre pretén tenir una visió constructiva i positiva, per la qual cosa les seves directrius i actuacions van encaminades a l'aprenentatge i potenciació d'actituds i comportaments responsables. Invertim temps i esforç en la instauració de valors, hàbits i actituds que beneficien directament o indirecta la convivència, de manera preventiva i com a estratègia de millora.

Els conflictes propis de la quotidianitat al centre es resolen dialogant amb els alumnes implicats i llurs famílies, si és el cas. Posem en marxa processos formals de mediació (implicant tutors, professors, alumnes i famílies); i podem recórrer a l'obertura d'expedients disciplinaris, si la gravetat de la falta aïllada o l'acumulació de faltes així ho aconsella dins de l'òptima resposta educativa per a l'alumne/a.

Des d'una proposta d'educació integral per al nostre alumnat, i donant resposta a les necessitats que planteja la realitat individual i social, considerem necessari incloure en el nostre Projecte de Convivència tant l'educació formal com l'educació emocional.

L'educació emocional s'entén com un procés educatiu, continu i permanent, que pretén potenciar el desenvolupament emocional com un complement indispensable del desenvolupament cognitiu, constituint els elements essencials del desenvolupament de la personalitat integral. Per això, treballeu el desenvolupament dels coneixements i les habilitats sobre les emocions, amb l'objectiu de capacitar l'alumnat per afrontar millor els reptes plantejats en la vida quotidiana. Tot plegat té com a finalitat augmentar el benestar personal i social.

Disposar de [mecanismes](#) per millorar la competència socioemocional de l'alumnat i la seva assertivitat enfront de la pressió de grup, els ajudarà a gestionar els conflictes dins d'un ambient de respecte i de valors democràtics. També facilitarà la prevenció de l'assetjament o de la pertinença a grups de risc.

L'informe Delors (UNESCO 1998) afirma que l'educació emocional és un complement indispensable en el desenvolupament cognitiu i una eina fonamental de prevenció, ja que molts problemes tenen el seu origen en l'àmbit emocional.

2. NORMATIVA I MARC LEGAL

La [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La [Llei Orgànica 8/2013](#), de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

La [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

El [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'empenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

La [Resolució ENS/585/2017](#), de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

A més d'aquesta normativa general, a cada tema que es desenvolupa en el projecte de convivència es recull una normativa específica.

3. PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ

Els principis d'actuació d'un projecte de convivència són:

- **La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn** per tal d'aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte.
- **L'actuació global i integral** perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència. Cal un plantejament integral i coordinat de tota la comunitat educativa, partint d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i amb una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos.
- **La descentralització** perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un projecte de convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius d'un territori.
- **La normalitat**, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.

- **La millora constant de les actuacions**, a fi de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.

4. MISSIÓ i OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

4.1. Missió

El Projecte de convivència té com a missió contribuir al màxim desenvolupament personal, acadèmic i social de tot l'alumnat.

4.2. Objectius generals

1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

5. ASPECTES DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

5.1. Nivells d'actuació

5.1.1. Valors i actituds

El conjunt de valors i actituds recullen totes aquelles accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumne sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

5.1.2. Resolució de conflictes

Quan es produeixen situacions que atempten contra la convivència són necessaris mecanismes d'actuació. D'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes, entenem que, per abordar les diferents situacions en què es poden trobar els centres, calen orientacions i protocols per recuperar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar resolucions positives a aquestes situacions per evitar que es repeteixin.

5.1.3. Marc organitzatiu

No és possible la convivència si no tenim una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos. L'organització afavoreix o dificulta el clima de convivència. Per tant, un projecte de convivència ha de preveure actuacions sobre aspectes organitzatius dels centres. En aquest sentit, és imprescindible que el Projecte de Convivència sigui un document viu, interrelacionat i coherent amb la resta de documents de centre.

5.2. Àmbits d'actuació

Un plantejament global de la convivència necessita una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps dels nostres alumnes. És per això que entenem que el projecte de convivència ha de plantejar-se des de tres àmbits d'intervenció per tal de donar respostes globals i garantir-ne l'èxit:

5.2.1. Centre

Les actuacions en l'àmbit de centre impliquen a les persones que formen part de la dinàmica quotidiana de l'escola: alumnat, docents, PAS, monitors de menjador, famílies, AFA, etc.

5.2.2. Aula

Les estratègies i activitats en l'àmbit d'aula són totes aquelles que van dirigides a millorar la convivència dels grups classe: prevenir l'aparició de conflictes, treballar les habilitats socioemocionals per resoldre positivament els conflictes, implicar els alumnes en la detecció i gestió de conflictes, etc.

5.2.3. Entorn

L'impacte que tenen les intervencions realitzades cap als contextos propers a l'escola fomenten una major integració que propicia una millor convivència.

6. OBJECTIUS ESPECÍFICS I INDICADORS

Objectiu general	Objectius específics	Indicadors
1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	→ Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar
	1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.	→ Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre. → Relació de sectors participants en la diagnosi
	1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.	→ Existència de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de convivència

	<p>1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Existència de la comissió de convivència → Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència
	<p>1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Oferta d'accions formatives en matèria de convivència → adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar → Percentatge de professorat format en temes de convivència.
<p>2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.</p>	<p>2.1 Potenciar les competències socioemocionals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Inclusió en el currículum d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat. → Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat. → Cursos en els quals es desenvolupen accions per formar en competència socioemocional.
	<p>2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes. → Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.)
	<p>2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors. → Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre.
	<p>2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Inclusió en el currículum d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions. → Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions. → Nombre d'alumnes que realitza

		Servei Comunitari.
	2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	<ul style="list-style-type: none"> → Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la norma per a la convivència. → Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'acció tutorial. → Existència d'espais perquè els delegats dels alumnes participin en l'elaboració de les normes de centre.
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.	<ul style="list-style-type: none"> → Existència i difusió de protocols d'acollida de qualsevol membre de la comunitat escolar (alumnat, famílies, professorat, PAS, etc.). → Ús d'enquestes per valorar el grau de satisfacció del procés d'acollida, adreçades als diversos sectors de la comunitat. → Relació d'activitats en el marc de l'acció tutorial per a l'acollida del nou alumnat (activitats de presentació del centre, alumnes padrins, activitats inter-etapes, etc.). → Existència d'un protocol específic per a l'acollida de l'alumnat nouvingut i les seves famílies.
	3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.	<ul style="list-style-type: none"> → Relació d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixen la interrelació dels alumnes. → Relació d'accions orientades a fomentar el coneixement mutu. → Relació d'accions per visibilitzar les diferents cultures existents al centre. → Existència d'una orientació acadèmica i professional no estereotipada per raons de gènere, origen o altres condicions personals i/o socials. → Existència d'unes pautes d'ús de llenguatge inclusiu que donin el mateix protagonisme a tot l'alumnat.
	3.3 Gestionar la diversitat cultural i religiosa d'acord amb les orientacions	<ul style="list-style-type: none"> → Difusió als professionals del centre dels continguts de la Guia

	de la Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya.	per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya. → Inclusió en les Normes d'organització i funcionament de centre de les orientacions de la Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya.
	3.4 Potenciar l'educació intercultural.	→ Incorporació de la perspectiva intercultural a les àrees o matèries del currículum. → Relació d'accions per visibilitzar la diversitat existent al centre.
	3.5 Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista.	→ Índex d'absentisme. → Índex d'abandonament escolar. → Existència d'un protocol de centre de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme amb actuacions específiques per a l'alumnat que s'hi incorpora. → Existència d'un protocol d'absentisme i acompanyament a l'escolarització d'àmbit comunitari en coordinació amb l'administració local i altres serveis.
	3.6 Promoure la participació de l'alumnat en les activitats complementàries, extraescolars i de lleure educatiu de l'entorn.	→ Percentatge d'alumnes que realitzen activitats complementàries en el centre educatiu. → Percentatge d'alumnes que realitzen activitats extraescolars en el centre educatiu → Percentatge d'alumnes que realitzen activitats de lleure en el centre educatiu. → Inclusió en el Pla d'acció tutorial de la difusió a l'alumnat i les seves famílies de l'oferta de lleure educatiu de la zona.
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	→ Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre.
	4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat	→ Existència d'un servei de mediació en el centre. → Sectors de la comunitat escolar

	escolar.	<p>que participen en el servei de mediació.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Nombre de casos atesos en el servei de mediació. → Percentatge de casos atesos resolts. → Participació en les trobades de centres mediadors. → Col·laboració del centre amb els serveis de mediació comunitària.
<p>5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.</p>	5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau.	<ul style="list-style-type: none"> → Relació d'iniciatives en les quals participa el centre.
	5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau.	<ul style="list-style-type: none"> → Incorporació en el currículum de continguts sobre els drets humans i la comprensió crítica del món. → Percentatge de professorat format sobre drets humans i cultura de la pau.
	5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.	<ul style="list-style-type: none"> → Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotories, tutors referents, etc.) → Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals. → Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència. → Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre.
	5.4 Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar.	<ul style="list-style-type: none"> → Existència de comissions mixtes integrades per membres dels diferents sectors de la comunitat escolar. → Grau de participació de les famílies en l'elaboració dels projectes de centre. → Existència d'un perfil dels delegats i delegades que es contempli en el procés d'elecció. → Existència de coordinació periòdica de l'equip directiu amb l'AMPA. → Participació de l'AMPA en els processos d'acollida de les famílies. → Existència d'associacions d'alumnes i exalumnes. → Grau de participació dels delegats i delegades en les

	5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.	<p>comissions de centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Existència d'un protocol de comunicació → Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de la comunitat escolar (fòrum virtual, correu electrònic, taulell de novetats, bústia de suggeriments i reclamacions, intranet de centre, etc.) → Existència de canals de comunicació entre les famílies i els seus representants al consell escolar. → Existència de canals de comunicació entre l'alumnat i els seus representants al consell escolar. → Existència de canals de comunicació entre el professorat i els seus representants al consell escolar. → Existència de canals de comunicació entre el personal d'administració i serveis i el seu representant en el consell escolar. → Relació d'estratègies de projecció i comunicació externa del centre (revistes, webs, blocs, etc.)
--	--	--

7. VALORS i ACTITUDS

Les estratègies per treballar els valors són les accions proactives, afavoridores de la convivència que contribueixen a crear un bon clima escolar, ajuden a fer que l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món, i propicien l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

7.1. Coeducació

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe potenciant així la igualtat real d'oportunitats.

La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere, sexe o orientació afectivosexual i el respecte de la diversitat de l'alumnat.

La igualtat de gènere fa referència a la necessitat de corregir les discriminacions i valorar les diferències enriquidores dels dos sexes.

La coeducació proporciona tant a l'alumnat, com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere, esdevenint veritables agents de transformació.

Una bona acció coeducadora tant en l'àmbit de centre, com d'aula i entorn és fonamental per [prevenir la violència masclista i LGTBfòbica](#), per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

7.2. [Educació intercultural](#)

L'Educació intercultural és una resposta pedagògica per preparar a l'alumnat perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits, tot promovent espais de relació i inclusió. Així mateix, promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Les societats actuals es caracteritzen per una alta complexitat i pluralisme. De la bona gestió d'aquesta pluralitat en depèn, en part, el grau de cohesió i inclusió. L'educació per a la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu. No és suficient partir d'un context de tolerància, ja que aquest concepte no implica necessàriament reconèixer i valorar a l'altre, ni tampoc obre la porta a una construcció compartida basada en el diàleg i la convivència.

El reconeixement i valor de la diferència com una forma d'igualar-nos en dignitat, però també de créixer i viure sumant des de les singularitats que tots tenim. Només és possible generar vincles i filiacions, si partim de reconeixent-nos com a iguals quant a drets i obligacions, com a persones que formem part d'un projecte comú.

7.3. [Educació per la Pau](#)

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones. Si considerem la pau no només com a no-violència, no-guerra, sinó com un estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, bo i formant societats lliures i equitatives, l'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor ètic social per ella mateixa.

7.4. [Educació socioemocional](#)

L'educació socioemocional és la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat. L'educació socioemocional ha de facilitar també el treball cooperatiu i la gestió positiva dels conflictes, de tal manera que es contribueixi a generar un bon clima de convivència. En aquest sentit, un ambient relacional positiu, amb vincles de confiança i suport, pot

facilitar que l'aprenentatge sigui més significatiu, interessant i engrescador i, conseqüentment, l'èxit educatiu de tots els nens i les nenes.

L'educació socioemocional pretén potenciar el desenvolupament de les competències socioemocionals com a element essencial per a la formació integral dels alumnes. Segons Rafael Bisquerra, les competències socioemocionals es poden estructurar en cinc grans blocs:

- Consciència emocional: implica percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom (por, enuig, alegria...).
- Regulació emocional: permet gestionar les emocions de manera apropiada, tant per prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) com per generar emocions positives (l'alegria, l'amor, l'humor...). Requereix de l'autocontrol de les emocions (impulsivitat, ira, violència...)
- Autonomia emocional: facilita l'autogestió personal, en la qual intervenen diversos elements com l'autoestima, l'autoconeixement, la capacitat de demanar ajuda, la resiliència o l'autoeficàcia emocional, entesa com la capacitat de generar les emocions desitjades.
- Competència social: comporta mantenir bones relacions amb altres persones, el que implica dominar les habilitats socials bàsiques (saber disculpar-se, dir no...) i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, amb actituds prosocials i de cooperació. L'assertivitat, entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees acceptant i respectant alhora les dels altres, és també una habilitat important per desenvolupar la competència social.
- Competències per a la vida i el benestar: ens permeten organitzar la nostra vida de forma sana i equilibrada, facilitant-nos experiències de satisfacció o benestar. Algunes d'aquestes competències són la capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc.

7.5. [Educar en el respecte](#)

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

- Respecte a un mateix Respectar-se un mateix és atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres. Seria convenient, doncs, que des dels centres educatius es promoguéssin entre l'alumnat que el respecte a un mateix no ha de dependre de l'opinió o el reconeixement dels altres. Una bona autoestima permet a l'alumnat ser positiu, tenir confiança en si mateix i en els altres, la qual cosa facilita els aprenentatges, les relacions socials i proporciona benestar.
- Respecte als altres Educar en el respecte suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. En els centres educatius s'han d'establir unes normes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat educativa. També s'ha de garantir l'expressió de les opinions i creences en un marc de llibertat

i respecte, evitant qualsevol tipus de discriminació per motius de discapacitat física o psíquica, origen ètnic, racial o nacional, sexe, identitat de gènere o orientació afectivosexual.

- Respecte envers el món: ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient. Cal implicar l'alumnat en la cura dels materials (llibres, estris, agenda, etc.) i del espais comuns, tant del centre (aules, passadissos, menjador, etc.) com de l'entorn (places, carrers, mobiliari, etc.).

7.6. Educar en l'esforç i la responsabilitat

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats.

En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels seus actes.

En l'àmbit escolar, es tractaria, doncs, d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

Dins l'entorn escolar, l'esforç i la responsabilitat s'haurien de concretar en el compromís de l'alumnat amb el seu procés d'aprenentatge. En aquest sentit, la responsabilitat comporta establir uns objectius, comprometre's i esforçar-se per tal d'assolir-los. També hauria d'implicar la consolidació de l'hàbit d'estudi, tant a l'escola com a casa, així com el fet d'aprendre a compaginar el temps de lleure amb el de les obligacions.

Cal tenir en compte que l'esforç és el resultat d'un procés en el qual també intervé la motivació perquè l'alumnat assoleixi els seus objectius. Conèixer-ne els interessos i despertar-ne la motivació facilitarà aquest procés. L'esforç no sempre és garantia d'èxit.

Les diferents capacitats i habilitats que puguin tenir els nostres alumnes també són factors decisius. Per aquest motiu, cal ajudar l'alumnat perquè conegui i assumeixi les pròpies limitacions i toleri la frustració quan no assoleixi les seves fites. A més, els resultats de l'esforç no sempre són visibles a curt termini i cal engrescar-los perquè siguin constants.

7.7. Educar en la gestió positiva dels conflictes

El conflicte pot ser entès com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles o bé els perceben així. L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts amb l'ajuda d'un tercer.

Des de l'àmbit educatiu cal dotar els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes. Aquest procés educatiu té una vessant individual i una de grupal.

A nivell individual, l'objectiu serà el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable.

A nivell grupal, caldrà promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa de decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació. Hi ha diferents formes d'intervenció de tercers: la negociació formal cooperativa o facilitació, l'arbitratge i la mediació. En la facilitació, la tercera part ajuda les persones involucrades afavorint la comunicació o, fins i tot, fent possible la reunió. L'arbitratge és una forma d'intervenció en la qual la figura del tercer té més pes atès que és ell qui, després d'escoltar les dues parts, pren la decisió que hauran de dur a terme les dues parts. La mediació, les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades.

7.8. Inclusió

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. Quan es parla d'integració es pretén facilitar a l'alumnat els suports necessaris perquè pugui participar en el programa del centre educatiu. Es posa l'accent, doncs, en l'adaptació de l'alumnat al centre i a l'entorn. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Una educació inclusiva implica concretar els següents principis:

- El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tots els alumnes.
- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la correponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.

- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

A continuació es mostra una graella on s'exposa l'acció realitzada en cada àmbit en el nivell de valors i actituds:

NIVELL: VALORS I ACTITUDS		
CENTRE	AULA	ENTORN
1. Coeducació		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància d'una acció educativa que potencii la igualtat d'oportunitats entre nois i noies.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, d'identitat de gènere, d'expressió de gènere o per orientació afectivosexual.	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, identitat de gènere i expressió de gènere.
2. Educació per la pau		
Promovem accions i estratègies per fomentar l'educació per la pau i la divulgació dels drets humans entre els membres de la comunitat escolar.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar en la pau i els drets humans.	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en la pau i el respecte als drets humans.
3. Educació socioemocional		
Recollim en els documents de centre la necessitat de treballar els valors de l'educació socioemocional.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per educar emocionalment l'alumnat.	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar socioemocionalment.
4. Educació en el respecte		
Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre els membres de la comunitat escolar.	Planifiquem activitats tutorial que facilitin el respecte entre l'alumnat.	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte.
5. Educar en l'esforç i responsabilitats		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació en els valors de l'esforç i la responsabilitat i la implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en l'esforç i la responsabilitat	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en els valors de l'esforç i la responsabilitat.
6. Educar en la gestió positiva dels conflictes		

Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conviure i l'educació en la gestió positiva dels conflictes	Impliquem les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
7. Inclusió		
Sensibilitzem el claustre sobre la necessitat de treballar per una escola inclusiva que doni resposta a la diversitat de tot l'alumnat.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la inclusió i el respecte a la diversitat.
8. Educació intercultural		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància de la interculturalitat en l'àmbit educatiu.	Potenciem des de l'acció tutorial el reconeixement a la diferència i la diversitat cultural.	Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el valor de la interculturalitat.

8. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

8.1. Absentisme

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

El terme absentisme s'utilitza per expressar diferents situacions de ruptura escolar. Així, se sol emprar també per indicar situacions de desescolarització o abandonament escolar. És per això que cali aclarir aquests conceptes:

a) No-escolarització: Fa referència al fet que els progenitors, els titulars de la tutela o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria no gestionin la plaça escolar corresponent sense una causa que ho justifiqui.

b) Abandó escolar: Implica el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent per l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria. L'abandonament suposa una ruptura definitiva amb l'escola i els alumnes esdevenen desconeguts per a l'escola tot i estar-hi matriculats.

c) Desescolarització: Fa referència a aquell alumnat que deixa d'estar matriculat en un centre educatiu. Mentre que la no-escolarització sol produir-se en les primeres edats, l'abandó escolar i la desescolarització són problemàtiques més presents entre els 12 i els 16 anys. L'absentisme té un gran ventall, des del puntual fins al crònic. El centre educatiu, amb la xarxa del seu entorn, n'ha de tenir en compte els diferents graus i tipus a l'hora de dissenyar protocols d'actuació.

Les respostes davant l'absentisme no poden focalitzar-se en l'alumne/a absentista com a problema sinó en l'entorn en què es produeix, incidint i analitzant les causes de l'absentisme més enllà de les intervencions normatives i reactivas que poden acabar cronificant-lo.

La nostra escola, en el marc de la comissió de convivència, ha establert un espai de coordinació per al tractament de l'absentisme escolar on participaran professionals externs del centre que es recull en el [Pla d'absentisme](#) de FEDAC Lleida.

8.2. [Conflictes greus](#)

Els conflictes greus són aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angoixa. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa, i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat.

8.3. [Gestió i resolució positiva dels conflictes](#)

Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Moltes d'aquestes conductes disruptives es poden evitar o minimitzar plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, les programacions multinivell, etc. Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial.

En aquest sentit, el tema Educar en la Gestió positiva dels conflictes d'aquesta aplicació té com a objectiu principal proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els elements violents.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant individualment com grupalment, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció.

D'altra banda, les mesures correctores i sancionadores han de contribuir al procés educatiu dels alumnes de manera que es vetlli per la protecció dels drets dels afectats i s'asseguri el compliment dels seus deures, es garanteixi la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i professorat, i s'emprin mecanismes de mediació sempre que sigui pertinent.

Amb la intenció de prevenir i reduir els conflictes de caràcter lleu a la nostra escola, i amb la intenció d'implicar activament l'alumnat i la resta de la comunitat educativa, el curs 2019-2020 iniciem el Programa d'Innovació Pedagògica [#Aquiproubullying](#).

Per a l'aplicació i desenvolupament d'aquest programa, s'ha format a tot l'equip docent de l'escola en una primera fase d'implantació, i posteriorment, a l'alumnat en una segona fase. La formació de l'alumnat ha permès engagar els equips x la convivència i el servei de guaites així com els equips de referència, en els que intervenen famílies i alumnes en el cas de secundària.

NIVELL: RESOLUCIÓ DE CONFLICTES		
CENTRE	AULA	ENTORN
1. Absentisme		
Sensibilitzem el claustre en la importància d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada davant situacions d'absentisme.	Treballem la prevenció de l'absentisme.	Impliquem a les famílies per evitar les situacions d'absentisme.
Elaboració d'un pla d'absentisme	Estimulem el compromís de l'alumnat en el propi procés educatiu per afavorir la seva assistència	Ens coordinem amb altres centres FEDAC i de l'entorn per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels casos d'absentisme.
Incorporem el principi general del dret i el deure a l'escolarització en el Projecte educatiu de documents del centre.	Disposem de mecanismes àgils i eficaços per a la detecció i registre de les faltes d'assistència a classe	Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per combatre l'absentisme.
Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a l'abordatge integral de l'absentisme.	Preveiem activitats d'acollida i adaptació per a l'alumnat que s'incorpora després d'un període d'absentisme.	Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure una dimensió educativa de la seva activitat a favor de la convivència.
Desenvolupem estratègies i actuacions per intervenir davant situacions d'absentisme escolar.	Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la lluita contra l'absentisme	
Disposem d'un protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme	Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la lluita contra l'absentisme.	

Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos d'absentisme i ho recollim en la memòria anual del centre.		
2. Conflictes greus		
Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'implicar tota la comunitat educativa enfront els conflictes greus.	Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'aula	Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.
Incorporem els principis i mesures que garanteixin una bona convivència en el centre al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.	Detectem els conflictes greus que esdevenen a l'aula	Ens coordinem amb altres centres FEDAC i de l'entorn per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels conflictes greus.
Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre.	Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte greu.	Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels conflictes greus.
Desenvolupem estratègies per detectar qualsevol fet susceptible de ser considerat com a conflicte greu.	Analitzem amb els alumnes els conflictes esdevinguts a l'aula per facilitar un procés d'autoaprenentatge.	Ens coordinem amb l'administració local i altres agents territorials per dur a terme actuacions concretes per combatre situacions de risc i conflictes externs.
Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Educació, en cas de necessitat.	Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la resolució de conflictes greus.	Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure accions que facilitin la convivència.
Analitzem i fem un seguiment dels casos de conflictes greus per facilitar un procés d'autoaprenentatge en el centre.	Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat i altres professionals en la resolució de conflictes greus amb l'alumnat	
Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució de conflictes.	Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.	

Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió i resolució de casos de conflictes greus.		
Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos de conflictes greus i ho recollim en la memòria anual del centre.		
3. Gestió i resolució positiva dels conflictes		
Sensibilitzem el claustre en la necessitat i el compromís, davant els conflictes lleus, d'implementar estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes.	Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'aula	Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills i filles.
Incorporem la gestió positiva dels conflictes en els documents del centre.	Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva	Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i la resolució de conflictes lleus.
Recollim en les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera positiva	Detectem els conflictes que es donen a l'aula.	Ens coordinem amb les administracions locals per detectar, analitzar i donar resposta als conflictes lleus que es donen a l'entorn dels centres educatius.
Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i resolució dels conflictes al centre.	Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte.	Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure l'aplicació d'estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes.
Disposem d'un servei de mediació escolar.	Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.	
Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució positiva de conflictes.	Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge	

Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.	Utilitzem la mediació per a la gestió positiva dels conflictes.	
Avaluem el funcionament dels processos d'intervenció i resolució dels conflictes i ho recollim en la memòria anual del centre.	Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.	

9. ORGANITZACIÓ DE CENTRES

9.1. Acollida

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat escolar, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.

Aquests processos van adreçats a l'alumnat i les famílies, al professorat i personal de l'administració i serveis que s'incorpora al centre i a altres professionals que hi puguin intervenir, fent una atenció especial a les persones més vulnerables de qualsevol d'aquests col·lectius. Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies i dels alumnes amb necessitats educatives tant especials com específiques, per tal de facilitar l'arribada a un entorn de relació i d'aprenentatge nou i promoure l'establiment de vincles que facilitaran el procés d'adaptació al nou entorn educatiu. D'altra banda, l'acollida a les famílies pot marcar la seva futura participació i implicació en el centre.

Una bona acollida ha d'afavorir i permetre compartir què es fa en el centre, per què es fa i de quina manera, com i quan poden participar les famílies en tot el procés. A més, és un bon moment per conèixer i compartir les expectatives, necessitats, responsabilitats, etc, d'ambdues parts i iniciar els primers compromisos, que poden quedar recollits en la carta de compromís educatiu. Totes aquestes actuacions queden recollides al nostre [Pla d'acollida](#).

9.2. Comunicació

Els centres educatius, com a estructures organitzatives que aprenen, han de disposar d'una estratègia comunicativa, i ser capaços de generar espais per compartir informació i coneixement, per créixer com a organització.

L'ús de les eines digitals són un recurs imprescindible en els centres per tal de facilitar els processos comunicatius (correu electrònic, repositori de documents compartits, plataformes educatives, web de centre, blocs d'aula, etc.), i permeten una comunicació fluïda i immediata entre els diferents membres de la comunitat educativa, alhora que faciliten l'accés a la informació.

Mereix especial atenció la comunicació entre l'escola i la família, és a dir, el conjunt sistemàtic d'actuacions i canals que el centre educatiu posa en funcionament amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa i millorar l'èxit educatiu de l'alumnat i també el funcionament del centre. Cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit, conèixer

quines són les seves expectatives i opinions. Un aspecte que cal treballar també és la projecció externa del centre.

Cal definir una estratègia comunicativa amb la finalitat de projectar una imatge positiva del centre. El paper de la pàgina web del centre resulta un recurs imprescindible en la societat actual, així com la participació en les xarxes socials.

9.3. Estructura i gestió de recursos

Per tal de garantir un bon clima de centre són necessàries una estructura i una gestió de recursos que el facilitin.

Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar. A més a més, per aconseguir una estructura organitzativa eficient, cal una delimitació clara de tasques i funcions i una periodicitat de les reunions.

Pel que fa a la gestió de recursos, cal considerar:

- La gestió de recursos humans i materials, és a dir, l'organització i la gestió de les persones (alumnat, docents, famílies i altres professionals), com s'agrupen, quines funcions duen a terme i com es relacionen i la gestió dels materials. En aquest sentit són especialment rellevants aspectes com l'assignació de tutories significativament complexes a professorat novell o no estable, l'excessiu nombre de professors per equip docent o una deficient planificació i organització dels recursos materials poden dificultar el seguiment de l'alumnat així com el seu procés d'aprenentatge en el centre educatiu, amb repercussions negatives en el clima convivencial del centre.
- La gestió del temps i de l'espai, és a dir, l'organització i la gestió del temps com a recurs funcional que es concreta bàsicament en l'horari i el calendari i la dels espais "propis", compartits, específics, etc. És important tenir en compte aspectes la concentració d'una matèria en una mateixa franja horària (última hora del dia) o la distribució dels cursos més complexos en determinades zones del centre que són factors que poden dificultar la convivència i el procés d'aprenentatge.
- La gestió del coneixement i lideratge, és a dir, el conjunt de metodologies, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i intercanvi de coneixement entre els membres de la comunitat escolar i educativa així com el desenvolupament de les competències necessàries per a compartir-lo i utilitzar-lo de la millor manera possible. En aquest sentit, l'estil docent del professorat, així com la seva capacitat de lideratge, són, per últim, altres factors fonamentals per garantir un bon clima de centre que faciliti el procés educatiu i escolar dels alumnes.

9.4. Norma

Per tal de garantir els drets i els deures de tothom, utilitzem la norma com a instrument regulador de la convivència.

La norma ens permet formalitzar un clima de respecte, seguretat i cordialitat al centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Els centres educatius han d'elaborar les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) d'acord amb el que estableix el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

Les NOFC han d'incloure unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

Per tal d'establir el marc normatiu del centre cal definir els objectius estratègics i operatius que com a centre es volen assolir. Tot seguit, cal redactar aquelles mesures que afavoreixen la consecució d'aquests objectius i decidir, si pot ser, per consens.

Cal preveure la normativa necessària per al seu compliment, que ha de tenir valor educatiu i eficàcia dissuasòria. Les normes han de ser clares, consistents i coherents, i han d'ajudar a entendre, assumir i reconèixer els límits. Han de ser públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

Per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat. Per tant, quantes més persones i col·lectius diferents (alumnat, professorat, familiars, altres professionals, persones d'altres cultures, etc.) participin en aquest procés, més efectiu serà. D'altra banda, la gestió participativa d'aquestes normes facilita, el seu compliment per part de les persones afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar-hi alternatives.

9.5. Participació

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu.

En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu. La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn

Per a una bona convivència es requereix de la participació fluida i dinàmica de tots els membres de l'entorn educatiu, fent especial èmfasi en la coordinació i participació del triangle família-escola-alumne.

Cal promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits. Les normes d'organització i funcionament dels centres han de determinar formes de participació dels alumnes que facilitin la seva presència en la vida del centre, el diàleg i la corresponsabilització, n'afavoreixin el compromís en l'activitat educativa i propiciïn la seva formació en els hàbits democràtics de convivència.

D'altra banda, la participació de les famílies en el centre educatiu és un factor determinant en l'èxit educatiu dels fills i filles. Per a tal fi, la carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

Entenem la participació com a eix o pilar fonamental de la bona convivència escolar, per això des del centre es pretén enfortir i millorar aquesta relació per tal que la participació augmenti. Es busca implicar màximament a les famílies donant un rol protagonista en diverses activitats, engrescar a l'alumnat a sumar-se a propostes i iniciatives innovadores, i a promoure entre els docents de l'escola la creació de dinàmiques pensades per fomentar la participació i la convivència escolar.

NIVELL: ORGANITZACIÓ DE CENTRE		
CENTRE	AULA	ENTORN
1. Acollida		
Considerem l'acollida com un factor fonamental per a la convivència en els centres i l'èxit educatiu de l'alumnat	Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat.	Acompanyem les noves famílies en el coneixement de l'entorn
Recollim la importància de l'acollida en els documents del centre	Preveiem actuacions per afavorir el coneixement mutu i facilitar la cohesió del grup.	Ens coordinem amb les administracions locals per facilitar l'acollida dels nous membres de la comunitat escolar.
Preveiem una imatge acollidora del centre	Preveiem mesures específiques per facilitar l'acollida dels alumnes nous al seu grup classe.	Ens coordinem amb les entitats de l'entorn del centre per facilitar l'acollida dels nous membres de la comunitat escolar.
Tenim sistematitzats els processos d'acollida per a tot l'alumnat, les seves famílies i per a la resta de la comunitat escolar (professorat, PAS, altres professionals d'intervenció puntual al centre) tant si s'hi incorporen a l'inici com un cop començat el curs.	Contemplem mesures d'acollida específiques per a l'alumnat que es reincorpora a l'aula després d'un període d'absència continuat (malaltia prolongada, absentisme, inassistència al centre, etc.).	Tenim en compte els recursos de l'entorn per planificar l'acollida dels nous membres de la comunitat escolar.
Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de l'alumnat.	Disposem de mesures informar i acompanyar el professorat o altres professionals que intervinguin per primer cop a l'aula.	Col·laborem en la creació de projectes que afavoreixen la integració en l'entorn social
Tenim mecanismes específics per acollir l'alumnat nouvingut	Disposem d'estratègies concretes per facilitar l'acollida de les famílies en l'àmbit de l'aula.	
Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de les noves famílies	Potenciem les xarxes de suport entre iguals per facilitar l'acollida i la integració a l'aula.	

Avaluem el funcionament del pla d'acollida i ho recollim en la memòria anual del centre.		
2. Comunicació		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància dels processos comunicatius en el centre educatiu.	Fem de l'acció tutorial del grup un espai de comunicació de l'alumnat basat en el respecte i l'assertivitat.	Disposem d'espais i canals de comunicació adreçats a les famílies.
Recollim en els documents de centre la política educativa del centre	Fem de l'acció tutorial individual un espai de comunicació personal basat en el respecte mutu i la confiança.	Disposem d'espais i canals de comunicació amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques.
Disposem de canals i espais de comunicació que permeten a la comunitat escolar expressar-se i compartir informació	Disposem d'eines, estratègies i mecanismes de comunicació amb l'alumnat per afavorir el seu procés educatiu	Disposem d'espais i canals de comunicació amb les administracions locals
F Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn la comunicació dins del Pla de Formació de centre.	Disposem de sistemes d'informació i comunicació digitals	Aprofitem els recursos de l'entorn.
Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de la comunicació.	Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la comunicació amb les famílies.	
Avaluem les mesures destinades a fomentar la comunicació i l'intercanvi d'informació entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.	Potenciem les xarxes de suport entre iguals per facilitar la comunicació	
3. Estructura i gestió de recursos		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos per al bon clima del centre.	Treballem les rutines organitzatives i convencionals a l'aula.	Impliquem les famílies en el funcionament i gestió del centre i en els projectes educatius comunitaris.
Recollim en els documents del centre estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de centre.	Organitzem l'aula en funció de l'alumnat.	Tenim un mapa de recursos de la zona educativa de l'entorn, difonem i orientem el seu ús.
Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre.	Fem partícip l'alumnat en la gestió i funcionament de l'aula	
Organitzem els espais per afavorir un bon clima de centre	Disposem d'espais de comunicació a l'aula que	

	afavoreixen al màxim una relació positiva.	
Establim processos de gestió del coneixement que afavoreixin la millora del funcionament del centre.	Fomentem un lideratge positiu del professorat	
4. Norma		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma.	Eduquem en el sentit de la norma	Impliquem les famílies en l'elaboració, gestió i difusió de la norma.
B Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència	Tenim normes d'aula clares i concretes.	Ens coordinem amb els diferents agents de l'entorn per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves
Establim un protocol de difusió i aplicació de les normes de convivència en el centre i les conseqüències del seu incompliment.	Elaborar les normes d'aula amb l'alumnat.	
Preveiem espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes.	Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma.	
Formem la comunitat escolar en organització i gestió de centres en relació amb el clima escolar.	Fem explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeix el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).	
Avaluem les mesures destinades a fomentar el coneixement i el compliment de les normes i ho recollim en la memòria anual del centre.	Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma	
5. Participació		
Sensibilitzem el claustre sobre la importància de la participació i implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.	Disposem d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'aula	Impliquem les famílies en els projectes educatius i les actuacions de l'entorn.

Recollim en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat escolar	Utilitzem metodologies que fomentin la participació de l'alumnat	Promovem les xarxes de centre.
Potenciem la corresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat escolar.	Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu com, per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.	Ens coordinem amb l'administració local per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris.
Establim propostes d'actuació específiques per fomen		Ens coordinem amb l'administració local per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris.
Establim propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de l'alumnat en el centre		Tenim en compte els recursos de l'entorn en la tasca educativa

10. ANNEXOS

- [PROTOCOLS PER A LA MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA](#)
- [Pla d'absentisme FEDAC Lleida](#)
- [Pla d'Acollida FEDAC Lleida](#)
- [Protocol d'Assejament escolar](#)
- [Projecte Aquíproubullying](#)
- [Carta de Compromís educatiu](#)

NIVELL	ÀMBIT		
	AULA	CENTRE	ENTORN
VALORS I ACTITUDS	Coeducació Educació intercultural Educació per la pau Educació socioemocional Educar en el respecte Educar en l'esforç i la responsabilitat Educar en la gestió positiva dels conflictes Inclusió		
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	Absentisme Conflictes greus Gestió i resolució positiva dels conflictes		
ORGANITZACIÓ DE CENTRE	Acollida Comunicació Estructura i gestió de recursos Norma Participació		